

Umhverfis- og samgöngunefnd
Nefndasvið Alþingis
nefnasvid@althingi.is

Reykjavík, 22. febrúar 2023

Efni: umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um póstpjónustu (úrbætur á póstmarkaði), 531. mál.

Mikilvægi bréfpóstsendinga í hvert hús og á hvern bæ eins og við höfum þekkt í árhundruð hefur dregist verulega saman, svo mjög að talað er um hrun í hverri árskýrslu Póstsins á fætur annarri undanfarin ár. Sem dæmi hætti Pósturinn frimerkjaútgáfu haustið 2020 og eru bréfasendingar nú einungis lítið brot af því sem áður var og mun að líkindum verða enn færri á næstu árum. Þannig hefur kostnaður við hvert útborið bréf farið hratt vaxandi og mikilvægt að bregðast við því.

Neytendasamtökin fagna því að leitað sé leiða til að daga úr kostnaði, en leggja áherslu á að tryggja verði að veikari hópur neytenda, eldra fólk, öryrkjar og aðrir sem eiga síður heimangengt til þess að fara í bréfkassasamstæður, fái áfram notið bréfasendinga heim til sín.

Sá reginmunur er á pakkasendingum og bréfasendingum að viðtakandinn í flestum tilfellum frumkvæði að pakkasendingunni, en nánast aldrei að bréfasendingunni. Því þarf að tryggja að viðtakanda sé gert viðvart, biði hans bréf í bréfkassasamstæðu. Vegna lagalegs eða fjárhagslegs mikilvægis ýmiskonar bréfasendinga, svo sem innheimtuviðvaranir, tilkynningar frá opinberum aðilum og þess háttar, er bráðnauðsynlegt að viðtakanda sé gert viðvart um bréfapóstinn svo hann hafi tækifæri að bregðast við honum.

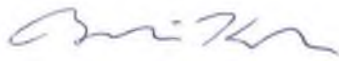
Í 2. mgr. 3. kafla greinargerðarinnar, „Meginefni frumvarpsins“ segir að bréfkassasamstæður verði settar upp „...þannig að íbúar geti sótt póstinn sinn í göngufæri.“ Þar sem „göngufæri“ er teygjanlegt hugtak telja Neytendasamtökin brýnt að það sé skilgreint með einhverjum hætti.

Þar sem umhverfis og samgöngunefnd skoðar breytingar á lögum um póstpjónustu benda Neytendasamtökin á að verulegt tilefni er til að endurskoða og skýra 3.mgr. 38.gr laganna, um endastöðvagjald. Þegar endastöðvargjaldinu var komið á með breytingum á

lögnum árið 2019, var í aðdragandanum ávallt nefnt að það væri nauðsynlegt til að stemma stigu við kostnaði vegna sendinga frá löndum sem hefðu stöðu þróunarríkja í skilningi alþjóðapóstssamningsins. Í framkvæmd var gjaldið lagt á sendingar frá öllum löndum, þar með talið EES löndum. Neytendasamtökin telja það ígildi viðskiptahindrana. Þá má jafnframt benda á að samkvæmt 3.mgr. 2.gr. greinargerðarinnar, sem og ársskýrslum Íslandspóst undanfarin ár hefur pakkasendingum fjölgað jafnt og þétt um árábil og gert er ráð fyrir að svo verði áfram. Líkt og færri bréf hafa leitt til hækkunar kostnaðar á hvert bréf hefur hækkað, hlýtur fjölgun pakka að hafa leitt til lægri kostnaðar á hvern pakka, að ekki sé talað um hagræðingu vegna svokallaðra „póstboxa“ eins og getið er í 2.mgr. 6.gr. greinargerðarinnar og í ársreikningum Íslandspóst. Neytendur hafa ekki notið þessarar hagræðingar í lægra endastöðvargjaldi. Neytendasamtökin fara fram á það við nefndina að hún hlutist til um að endastöðvargjöld vegna pakkasendinga sem eiga uppruna á Evrópska efnahagssvæðinu verði aflögð.

Að ofangreindum athugasemdum virtum fagna Neytendasamtökin framkomnum breytingartillögum og eru reiðubúin að koma á fund nefndarinnar til að ræða þær frekar.

Virðingarfyllst f.h. Neytendasamtakanna,

Breki Karlsson, formaður